

Motion till riksdagen 2018/19:2744

av **Jonas Eriksson (MP)**

Översyn av hetslagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förändrad lagstiftning för att freda våra gemensamma demokratiska rum och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av hetslagen och ordningslagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är dags att krympa utrymmet för rasistiska och nazistiska element i det offentliga rummet. Som beslutsfattare och lagstiftare måste vi vara tydliga. Rasism och nazism hör inte hemma i vårt samhälle och då behöver lagarna och följa med.

Det är i nuläget inte förbjudet att vara medlem i exempelvis Nordiska Motståndsrörelsen eller i någon annan nazistisk eller rasistisk organisation. Det är inte heller förbjudet att vara nazist eller rasist. Miljöpartiet har inte heller några sådana förslag. Däremot är det förbjudet att bilda, delta i eller på annat sätt understödja en sammanslutning som ”lätt kan utvecklas till ett sådant maktmedel som militär trupp eller polisstyrka och som icke med vederbörligt tillstånd förstärker försvaret eller ordningsmakten” (18 kap. 4 § brottsbalken). Med tanke på uttalanden och på den verksamhet som finns i vissa nazistiska och rasistiska grupperingar bör det stå tydligt att det pågår militärliknande träning med sikte på en väpnad kamp som bör möjliggöra att någon form av lagföring.

Miljöpartiet ser att det dessutom finns utrymme att skärpa såväl hetslagstiftningen som ordningslagen i syfte att minska utrymmet för nazistiska och rasistiska element i gatubilden. Element som bidrar till otrygghet, oordning, kostar samhället mycket resurser samt hotar det demokratiska utrymmet i samhället.

Skärpt hetslagstiftning

Enligt 16 kap 8 § brottsbalken är hets mot folkgrupp att uppsåtligen, i uttalande eller i annat meddelande som sprids, hota eller uttrycka missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt ursprung, etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning. Påföljden är fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, böter. Miljöpartiets vill att straffskalan höjs.

Det finns också ett behov av att förtydliga hur vi i vår samtid ska tolka begreppen i lagstiftningen, ”meddelande”, samt ”uttrycka missaktning” för att lagen ska fortsatt vara ändamålsenlig. Detta bör utredas skyndsamt.

Förtydligad ordningslag

Ordningslagen (1993:1617) är en svensk lag som innehåller särskilda föreskrifter om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt föreskrifter om allmän ordning och säkerhet i övrigt dels vid sammankomster och tillställningar, på offentliga platser och vid vissa anläggningar och verksamheter, dels i viss kollektiv persontrafik. Ordningslagen är den lag som Polismyndigheten lutar sig mot vid beviljande av polistillstånd för exempelvis demonstrationer.

Miljöpartiets mening är att ordningslagen behöver ses över för att tydliggöra förutsättningarna för att inte bevilja tillstånd till exempelvis nazistiska eller extremistiska organisationers manifestationer vid särskilda tidpunkter eller platser med hänvisning till allmän ordning och säkerhet. Exempelvis får idag inte offentlig tillställning som utgör pornografisk föreställning anordnas. Det är rimligt att pröva samma lagtekniska utrymme gentemot uppenbart rasistiska och nazistiska manifestationer som rimligtvis utgör hot på minst samma nivå mot samhällets ordning och säkerhet som en pornografisk föreställning anses utgöra. En mer ändamålsenlig och effektiv ordningslag i denna bemärkelse bör utredas.

Även kommuners möjligheter att genom lokala ordningsföreskrifter skärpa utrymmet som får ges till rasistiska och nazistiska organisationer bör utredas.

Jonas Eriksson (MP)